

YALANCI ÇOBAN VE BU SEFERKİ KRİZ

Aydınlık Gazetesi, 4 Şubat 2017

Yıldırım Koç

Yalancı çoban öyküsünü bilirsiniz. Sonunda evi yandığında kimse inanmamış. Ekonomik kriz konusunda yazanlar da yalancı çoban konumundayız. Birçok kişi gibi ben de çeşitli kereler kriz tahminlerinde bulundum ve yanıldım. “Kriz derinleşiyor,” dedik, sistem bir biçimde sorunlarını (çözemesede) erteleyebildi. Galiba bu defa ekonomik kriz gerçekten kötü geliyor.

KRİZLE NİÇİN İLGİLENİYORUZ?

Ben bu düzene karşıyım. Bu düzende insanın insanı ezip sömürdüğünü, kulun kula kulluk ettiğini, insanların yaşayabilmek için bireycileştiği ve bencilleştiğini, doğanın kaynaklarının israf edilip hızla tüketildiğini düşünüyorum. Bu şekilde düşünen çok sayıda insan var; ancak ne yazık ki azınlıktayız.

Çoğunluk, mecbur kalmadıkça düzenle uyum içinde yaşıyor. İnsanlar hayatlarından memnunsal, insanın insanı sömürmediği ve ezmediği, insanlar arasındaki ilişkilerin eşitlik, dostluk, yoldaşlık temelinde olduğu ve doğayla da uyumlu yaşanan bir dünya için mücadeleye girmiyorlar. Günü kurtarabilirlerse, kendilerini mutlu kabul ediyorlar.

İnsanlar bizim yanımıza ancak günü kurtaramadıklarında, sorunlarını çözmek için risk alarak, bedel ödemeyi kabullendiklerinde geliyor. Ekonomik kriz bu nedenle son derece önemli. Ekonomik kriz yoksa, insanımız iş bulabiliyor, borçlanarak da olsa arabasını ve evini alabiliyor, evini yeni eşyayla döşeyebiliyor, çocuklarını okula gönderebiliyor, karnını doyurabiliyor, akıllı cep telefonunu yenileyebiliyorsa, mevcut düzeni de, bu düzenin çarpık insan ilişkilerini de kabulleniyor.

Kriz yoksa, insanlar hayatlarından memnun ve sömürü düzeninden yana.

Kriz varsa, insanlar düzen muhaliflerinin yanına gitmeye mecbur kalıyor.

BU KRİZ FARKLI

Türkiye tarihinde 1929-1932, 1958-1961, 1978-1983 ve 1998-2001 yıllarında büyük krizler, 1969-1970, 1988-1989, 1991 ve 1994 yıllarında da ikinci önemde krizler yaşandı.

Bugünkü kriz bunların hepsinden farklı, çok daha kapsamlı ve yıkıcı.

Özetleyeyim:

1929-32 krizi dışındaki krizlerde kapitalist sistem küresel bir buhran yaşamıyordu. Kapitalizmin tarihinin üçüncü küresel krizi 2008 yılından beri gündemde. Daha önceki krizlerde emperyalist güçler Türkiye'nin önemli stratejik konumunu da dikkate alarak, Türkiye'deki hakim sınıfları kısmen kurtarabiliyordu. Şimdi bu olasılık çok düşük.

Önceki krizlerin hiçbirinde Türkiye'nin kaynakları bu kadar tüketilmemiş, hükümetlerin krize müdahalede kullandıkları kamu kesimi bu kadar tahrip edilmemişti. 14 yıllık AKP iktidarları döneminde Türkiye'nin kaynakları israf edildi, yağmalandı, inşaat sektörünü geliştirmek için “betona gömüldü.” Ayrıca kamu kesimi tasfiye edildi ve hükümetin elinde ekonomiye müdahale araçları son derece azaldı. Türkiye'de deniz tükendi.

Önceki krizlerde hükümetler emperyalist güçlerden doğrudan veya dolaylı yardım alabiliyorlardı. Günümüzde Türkiye ile ABD karşı karşıya gelmiş durumda. Avrupa Birliği'nin de Türkiye ile ilişkileri kötü. Türkiye'nin yakınlaşmaya çalıştığı Rusya, Çin ve İran'ın ise Türkiye'nin ekonomik sorunlarının çözümüne katkıda bulunma gibi bir aceleleri yok.

Türkiye tarihinin en büyük borçluluğunu yaşıyor. Devlet de, özel sektör de, halkımız da boğazına kadar borca batmış durumda. Faizlerin artması her alana büyük darbe indirecek.

Hükümetler, geçmiş krizlerden farklı olarak, yıllarca kendi üretim tesislerimizi tahrip eden ve ithalata bağımlılığı artıran politikalar izledi.

Ayrıca sayıca ve nitelik olarak çok gelişmiş bir işçi sınıfımız var.

Galiba bu defa kitleler düzeni gerçekten sorgulamak zorunda kalacak.